

Informatienota

Onderwerp: Informatienota ontwikkeling Kernregistratie Erfgoed & Ruimte
BBV nr.: 2015/433564

1. Inleiding

In september 2013 heeft de raad de Nota Erfgoed & Ruimte vastgesteld (BBV nr. 2013/231400). De cultuur historische (erfgoed)kaart is van deze nota een uitwerking. Gekozen is voor een uitwerking naar een Kernregistratie Erfgoed & Ruimte. Hiermee loopt Haarlem voorop ten opzichte van andere gemeenten.

Al het aanwezige cultuur historische erfgoed in Haarlem wordt in een keer integraal in een administratie ondergebracht.

Daarnaast heeft een koppeling plaats met het informatie- en open data beleid van de gemeente.

Deze keuzes hebben geleid tot een open source Kernregistratie Erfgoed & Ruimte die zowel geschikt is voor intern gebruik door de gemeente zelf, als ook voor gebruik door externe partijen.

Deze nota geeft informatie over wat van deze Kernregistratie Erfgoed & Ruimte nu beschikbaar is voor interne toepassing en wat nog moet gebeuren om deze registratie af te ronden.

Achterliggende gegevens over gemaakte keuzes, toepassingsmogelijkheden en de opzet van de registratie, worden gegeven in bijlage 1: "Zicht op Haarlem". Een toelichting op de Informatienota ontwikkeling Kernregistratie Erfgoed & Ruimte.

2. Kernboodschap

Met de kernregistratie Erfgoed & Ruimte (KER) ontwikkelt de gemeente een integraal instrument dat dient als onderlegger voor het brede erfgoedbeleid. Het biedt een tool om bouwaanvragen te toetsen op het aspect erfgoed; levert input voor bestemmingsplannen en geeft richting aan project gebonden onderzoek (het verplichte bouwhistorisch onderzoek).

Daarnaast geeft de kernregistratie externe partijen informatie over alle relevante erfgoeddata, uitgesplitst naar gebied (locatie), periode of thema. Het sluit aan op het uitgangspunt dat mensen zonder tussenkomst van de gemeente eigen afwegingen kunnen maken.

De erfgoedregistratie is toekomst vast. Dit wil zeggen dat alle beleidsuitwerkingen of beleidstoevoegingen rond erfgoed mogelijk worden zonder dat daardoor in de onderliggende administratie nog wijzigingen nodig zijn.

3. Consequenties

Van kennisinstrument naar integraal erfgoedbeleid

De Nota Erfgoed & Ruimte uit 2013 stelt dat de gemeente voor de uitdaging staat om de slag van een traditionele, objectgerichte monumentenzorg naar een integraal erfgoedbeleid te maken. De kernregistratie Erfgoed & Ruimte is hiervoor de basis.

Integraal erfgoedbeleid is gestoeld op drie inhoudelijke pijlers, die samen het hele veld van het ruimtelijke erfgoed bestrijken. Deze pijlers vormen de bron voor de vulling van de

kernregistratie. De pijlers Archeologie, Bouwhistorie en Cultuurhistorie vormen samen het erfgoed-ABC (zie bijlage bij deze nota, paragraaf 5).

Maar met alleen een breed opgezette kernregistratie is er nog geen integraal erfgoedbeleid. Hiervoor is het nodig dat de drie pijlers waarop dit beleid rust, in een juridisch beleidskader zijn gevat. Voor een belangrijk deel is het ABC al in bestaande wet- en regelgeving gevat en verankerd in gemeentelijk beleid, zoals het monumentenbeleid.

Voor een beperkt deel moet het bestaande beleid nog worden aangevuld. Het betreft dan vooral een deel van het bovengronds gebouwde erfgoed (bouwhistorie).

De gemeente is bezig om een beleidskader bouwhistorie te ontwikkelen. Dit nieuwe beleidskader wordt in 2016 aan het college voorgelegd en vervolmaakt het (juridisch deel van het) integraal erfgoedbeleid.

Door de kernregistratie kan alle gewenste beleidsinformatie bij elkaar gesorteerd geleverd worden.

Bijvoorbeeld beleid voor naoorlogs- en industrieel erfgoed, richtlijnen voor de omgang met historische interieurs of ruimtelijk beleid gericht op historische tuinen en monumentaal groen. Hiermee kan flexibel op vragen uit de politiek worden ingespeeld.

Nu eerste fase kernregistratie afgerond

De keuze voor een integraal open source kernregistratie betekent dat de gegevensinvoer meer tijd vergt dan werd voorzien met de Nota Erfgoed & Ruimte uit 2013. De uitwerking van de KER valt uiteen in twee hoofdstappen.

De eerste is het ontwikkelen van het framework dat als basis dient voor de data invoer.

Als tweede zal die database gevuld worden met de gegevens, oftewel het digitaliseren.

De eerste fase is nu afgerond. Het framework is opgebouwd uit negen cultuurhistorische thema's, deze thema's zijn: archeologie, waterstaat, infrastructuur, grenzen, stedenbouw, landschap en groen, gebouwen, bijzondere objecten en nijverheid en industrie.

Binnen deze thema's vallen diverse type objecten die elk hun karakteristieke informatie krijgen. Elke gebruiker kan naar keuze objecten oproepen, bijvoorbeeld per gebied (locatie), periode of thema.

Tevens zijn nu beschikbaar de basis gebiedskaarten voor alle wijken in Haarlem. Hierop is een samenvatting van de cultuurhistorie voor de betreffende wijk opgenomen.

De tweede fase, het digitaliseren van erfgoedgegevens is gestart begin september 2015 en loopt door tot in 2016. Hier gaat het om de feitelijke invoer van gegevens per thema naar de daaronder vallende objecten. Tevens wordt de module voor extern gebruik uitgewerkt.

Digitaliseren vergt het stellen van prioriteiten

Het digitaliseren is een langlopend traject wat een investering in tijd vraagt. We werken voornamelijk met stage- en ervaringsplekken om de kernregistratie te vullen. Goed beheer van de KER is noodzakelijk om erfgoedgegevens actueel te houden.

Er zijn afspraken gemaakt binnen de afdelingen voor het beheer. Uitgangspunt is dat dit binnen de bestaande capaciteit en budgetten vorm krijgt. Na een jaar wordt het beheer geëvalueerd.

Bij de invoer wordt prioriteit gegeven aan erfgoedgegevens die bekend zijn, namelijk de juridisch vastgestelde gegevens. Daarnaast worden de gegevens op de negen thema's ingevoerd vanuit chronologische beschikbaarheid en heeft invoer plaats per afzonderlijk thema.

4. Communicatie

Er is een film gemaakt die laat zien wat in november 2015 wordt opgeleverd. Deze is toegezonden aan de leden van de Raadscommissie Ontwikkeling.

In januari 2016 vindt voor de interne organisatie een informatiebijeenkomst plaats over de eerste oplevering van de gedigitaliseerde objecten in het basisprogramma waarop de kernregistratie draait (Stroomlijn).

In de tweede helft van 2016 volgt de eindoplevering en is de module beschikbaar om de kernregistratie voor externe partijen toegankelijk te maken. Dit wordt begeleid met een gericht communicatieplan, dat op dit moment in uitwerking is.

5. Bijlage

1. "Zicht op Haarlem", een toelichting op de ontwikkeling Kernregistratie Erfgoed & Ruimte.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester